

Di cư lao động qua biên giới Mêhicô - Mỹ: Những vấn đề đặt ra về an ninh con người

LÊ LAN ANH*

Tóm tắt: Bài viết chỉ ra những nguy cơ đối với an ninh con người mà người lao động di cư phải đối mặt khi di chuyển qua biên giới Mêhicô - Mỹ. Kết quả nghiên cứu cho thấy, lao động di cư qua biên giới, đặc biệt là những đối tượng di cư bất hợp pháp, có nguy cơ phải đối mặt với nhiều nguy hiểm rủi ro. Bài viết làm rõ nội hàm khái niệm di cư lao động qua biên giới, an ninh con người; Chỉ ra mối tương quan giữa vấn đề đảm bảo an ninh con người từ hoạt động di cư lao động qua biên giới; Làm rõ những mối nguy cơ về an ninh con người mà lao động di cư qua biên giới Mêhicô - Mỹ phải đối mặt trong suốt hành trình di cư.

Từ khóa: Di cư lao động, biên giới, An ninh con người, Mêhicô, Mỹ.

1. Mối quan hệ giữa di cư lao động qua biên giới và an ninh con người

1.1. Di cư lao động qua biên giới

Hoạt động di cư lao động qua biên giới là một thực tế đã tồn tại từ rất lâu giữa các quốc gia có đường biên giới giáp ranh. Di cư lao động được hiểu là việc người lao động di chuyển ra ngoài phạm vi lãnh thổ để theo đuổi công việc của họ (Nguyễn Bình Giang, 2011, tr.3). Như vậy, để phân biệt giữa di cư lao động và tị nạn hay các hình thức di cư khác cần căn cứ vào mục đích di cư. Di cư lao động qua biên giới là việc người lao động di chuyển ra ngoài biên giới để theo đuổi mục đích công việc. Nếu việc di cư đó vì những mục đích khác như kết hôn, tị nạn nhưng sau đó làm việc thì sẽ không được coi là di cư lao động qua biên giới. Biên

giới ở đây thường là biên giới quốc gia hoặc vùng lãnh thổ. Di cư lao động qua biên giới quốc gia hoặc vùng lãnh thổ cũng được coi là di cư lao động quốc tế.

Di cư lao động quốc tế thường được biểu hiện dưới hai hình thức là di cư tự do (di cư lao động không chính thức) và di cư có tổ chức (di cư lao động chính thức). Hình thức di cư lao động không chính thức là di cư lao động không theo hợp đồng, người lao động tự tìm cách ra khỏi biên giới để làm việc, có thể là bất hợp pháp. Hình thức di cư lao động chính thức là hình thức di cư lao động có tổ chức, có sự quản lý của chính quyền các bên. Di cư lao động không chính thức làm phát sinh các vấn đề phức tạp về quản lý di cư cũng như tiềm ẩn nhiều nguy cơ đe dọa đến vấn đề an ninh con người của người di cư.

* Viện Nghiên cứu châu Mỹ